

Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar

Testnevelés és sport műveltségterületi tételsor

Tárgykód: PK TN1123900/ PK TL1123900/ PK R10000

Tanító alapképzési szak

Hatályos: 2022.

TESTNEVELÉS MŰVELTSÉGTERÜLETI SZIGORLATI TÉTELEK 2022.

PK TN1123900/ PK TL1123900/ PK R10000

1. Testkultúra, testi nevelés, testnevelés tantárgy fogalma, céljai, jelentősége a mai magyar közoktatásban (mindennapos testnevelés, minőségi testnevelés elvei).

Elméleti kifejtés:

- A felsorolt fogalmak tisztázása
- A testnevelés helye és szerepe a közoktatásban
- A testnevelés feladata

Javasolt szakirodalom:

- Bíróné N.E., Bognár J., Farkas J., Gombocz J., Hamar P., Kovács A.T., Mészáros J., Ozsváth K., Rétsági E., Rigler E., Salvara I.M., Szabó B., Tihanyiné Hős Á., Vináné Kokovay Á.: Sportpedagógia – Kézikönyv a tesnevelés és sport pedagógiai kérdéseinek tanulmányozásához. Dialóg Campuc Kiadó-Nordex Kft. 2011
- Gaál Sándorné- Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára. TSF PFK, Szarvas, Főiskolai jegyzet, 2004.
- Maxin Imre: A testnevelés elmélete és módszertana Dialóg Campus Kiadó, 2002.
- Révész László és Csányi Tamás: A testnevelés tanításának didaktikai alapjai, Magyar Diáksport Szövetség, Budapest, 2015.

2. A motoros képesség fogalma, értelmezése, élettani háttere, felosztása.

Elméleti kifejtés:

- Koordinációs képességek ismertetése
- Kondicionális képességek
- Ízületi hajlékonyság ismertetése
- Motoros képességek fejlesztésének lehetőségei iskolában.

Javasolt szakirodalom:

- Bíróné N.E., Bognár J., Farkas J., Gombocz J., Hamar P., Kovács A.T., Mészáros J., Ozsváth K., Rétsági E., Rigler E., Salvara I.M., Szabó B., Tihanyiné Hős Á., Vináné Kokovay Á.: Sportpedagógia – Kézikönyv a testnevelés és sport pedagógiai kérdéseinek tanulmányozásához. Dialóg Campuc Kiadó-Nordex Kft. 2011
- Gaál Sándorné- Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára. TSF PFK, Szarvas, Főiskolai jegyzet, 2004.
- Dubecz József: Általános edzésmélelet és módszertan. Középfokú jegyzet, 2009.
- Radák Zsolt: Edzésélettan. 2019. Budapest,
- Vannai Judit: Gyermeksport. Fizikai aktivitás a megszületéstől a felnőtté válásig. Krea-Fitt Kft., 2019.

3. A mozgástanulás alapvető feltételei, a mozgástanulás szakaszai. Hibajavítás lehetőségei, elvei

Elméleti kifejtés:

- Mozgás tanulás fázisai
- A pedagógus szerepe és feladata a mozgástanulás során
- Durva és finom koordináció kialakulása
- hibajavítás szempontjai

Javasolt szakirodalom:

- Maxin Imre: A testnevelés elmélete és módszertana Dialóg Campus Kiadó, 2002.
- Révész László és Csányi Tamás: A testnevelés tanításának didaktikai alapjai, Magyar Diáksport Szövetség, Budapest, 2015.

4. A személyiségfejlesztés lehetőségei a sport által

Elméleti kifejtés:

- A személyiség fogalma
- A mozgás (sport) hatása a személyiség fejlődésre
- A testnevelés óra, mint komplex személyiségfejlesztő színtér

Javasolt szakirodalom:

- Gyömbér Noémi, Kovács Krisztina, Ruzits Éva (2016): Gyereklélek sportcipőben. Noran Libro, Budapest
- Vannai Judit: Gyermeksport. Fizikai aktivitás a megszületéstől a felnőtté válásig. Krea-Fitt Kft., 2019.
- Révész László és Csányi Tamás: A testnevelés tanításának didaktikai alapjai, Magyar Diáksport Szövetség, Budapest, 2015.

5. A gimnasztika szerepe, jelentősége a testgyakorlati ágak előkészítésében. Szabad-, társas- és kéziszeres gyakorlatanyaga.

Elméleti kifejtés:

- A gimnasztika fogalma, feladata
- A gimnasztika felosztása
- Rajzírás általános szabályai

Javasolt szakirodalom:

- Honfi László: Gimnasztika – Elmélet, gyakorlat, módszertan, Elektronikus tankönyv, 2011 (<http://tamop412a.ttk.pte.hu/TSI/Honfi%20Laszlo%20-%20Gimnasztika/Gimnasztika.pdf>)
- Kőnig-Görögh, Dóra: A mozgás komplexitása. In: Bujdosóné, Papp Andrea; Gesztelyi, Hermina A teljesség harmóniája II. : A művészettel nevelés kreatív élményei. Debrecen, Didakt (2020) pp. 159-178. , 20 p.
- Kőnig-Görögh, Dóra: Kimozdulások: Gyermeki mozgásélmények változatai. In: Bujdosóné, Papp Andrea; Gesztelyi, Hermina (szerk.) A teljesség harmóniája I. : A művészettel nevelés értelmezései. Debrecen, Didakt (2020) pp. 193-212. , 20 p.

6. Az atlétika főbb ágai: A futásokról általában, a futómozgás jellemzése, speciális bemelegítése és képességfejlesztése.

Elméleti kifejtés:

- Az atlétika versenyszámai (különös tekintettel a futásra), s annak megjelenési formái az iskolában
- Futás technikája
- Gyakran előforduló hibák
- Fejlesztési lehetőségek

Javasolt szakirodalom:

- Kruber, Dieter: Az atlétika oktatása tornateremben. Iskolai testnevelés és sport, 2000.
- Murer, Kurt: 1003 atlétika játék és gyakorlat. Kézikönyv tanároknak, edzőknek, versenyzőknek. Ludovika Egyetemi Kiadó Nonpr. Kft., 2000.
- Müller Anetta, Szalay Gábor, Seres János, Béres Sándor: Atlétika oktatása testnevelő asszisztenseknek. Főiskolai jegyzet, 2014. https://uni-eszterhazy.hu/public/uploads/atletika-konyv-szakiranyu-tovabbkepzeshez_5508399aed3f3.pdf
- Simon, Christian; Kramer Ralf: Atlétika. Futótechnikai variációs edzések. Gyakorlatok, ötletek, technikák. Dialóg Campus Kiadó, 2005.

7. Az atlétika főbb ágai: az ugrások általános jellemzése, törvényszerűségek, speciális bemelegítése és képességfejlesztése. Távol és magasugrás technikája, oktatása, hibajavítása, előkészítése, rávezető gyakorlatok ismertetése.

Elméleti kifejtés:

- Az atlétika versenyszámai (különös tekintettel az ugrásra), s annak megjelenési formái az iskolában
- Ugrás technikája, távol és magasugrás közti különbség bemutatása
- Gyakran előforduló hibák
- Fejlesztési lehetőségek

Javasolt szakirodalom:

- Kruber, Dieter: Az atlétika oktatása tornateremben. Iskolai testnevelés és sport, 2000.
- Murer, Kurt: 1003 atlétika játék és gyakorlat. Kézikönyv tanároknak, edzőknek, versenyzőknek. Ludovika Egyetemi Kiadó Nonpr. Kft., 2000.
- Müller Anetta, Szalay Gábor, Seres János, Béres Sándor: Atlétika oktatása testnevelő asszisztenseknek. Főiskolai jegyzet, 2014. https://uni-eszterhazy.hu/public/uploads/atletika-konyv-szakiranyu-tovabbkepzeshez_5508399aed3f3.pdf

- 8. Az atlétika főbb ágai: a dobásokról általában, a dobások jellemzése, törvényszerűségek, speciális bemelegítése és képességfejlesztése. A kislabda-hajítás technikája, oktatása, hibajavítás, előkészítés, rávezetés.**

Elméleti kifejtés:

- Az atlétika versenyszámai (különös tekintettel a dobásra), s annak megjelenési formái az iskolában
- A kislabdahajítás technikája,
- Gyakran előforduló hibák
- Fejlesztési lehetőségek

Javasolt szakirodalom:

- Kruber, Dieter: Az atlétika oktatása tornateremben. Iskolai testnevelés és sport, 2000.
- Murer, Kurt: 1003 atlétika játék és gyakorlat. Kézikönyv tanároknak, edzőknek, versenyzőknek. Ludovika Egyetemi Kiadó Nonpr. Kft., 2000.
- Müller Anetta, Szalay Gábor, Seres János, Béres Sándor: Atlétika oktatása testnevelő asszisztenseknek. Főiskolai jegyzet, 2014. https://uni-eszterhazy.hu/public/uploads/atletika-konyv-szakiranyu-tovabbkepzeshez_5508399aed3f3.pdf
- Bóka Ferenc, Cziberéné Nohel Gizella, Dorka Péter, Vári Beáta: Egyéni sportágak. TÁMOP-4.1.2.E-13/1/KONV-2013-0011
http://www.jgypk.hu/tamop13e/tananyag_html/egyeni_sportagak/index.html

9. A torna gyakorlatanyagának bemutatása: talajtornában oktatott technikai elemek bemutatása, oktatása, hibajavítása, előkészítése.

Elméleti kifejtés:

- Technikai elemek bemutatása: guruló átfordulás előre és hátra, tarkóállás, kézállásba fellendülés, kézenátfordulás oldalt.
- Oktatás módszertani felépítés
- Segítségadás és hibajavítás

Javasolt szakirodalom:

- Honfi László: Tornaszaknyelv. Dialóg Campus Kiadó, 2004.
- Bucher, Walter: 1008 Torna játék és gyakorlat. Dialóg Campus Kiadó, 2003.
- Honfi László, Szatmári Zoltán: A sporttorna elmélete és gyakorlata. Dialóg Campus Kiadó, 2011. <http://tamop412a.ttk.pte.hu/TSI/Honfi-Szatmari%20-%20A%20sporttorna%20elmelete%20es%20gyakorlata/sporttorna.html>
- Bóka Ferenc, Cziberéné Nohel Gizella, Dorka Péter, Vári Beáta: Egyéni sportágak. TÁMOP-4.1.2.E-13/1/KONV-2013-0011 http://www.igypk.hu/tamop13e/tananyag_html/egyeni_sportagak/index.html
- Regős József. Módszertani kézikönyv a Torna oktatásához I. (1-8. osztály). 2014, Nyíregyháza, Nyíregyházi Főiskola estnevelés és Sporttudományi Intézet. <https://docplayer.hu/12087696-Regos-jozsef-modszertani-kezikonyv-a-torna-oktatasahoz-i-1-8-osztaly.html>

10. A torna gyakorlatanyagának bemutatása: tanult valódi támaszúgrások bemutatása, oktatása, hibajavítása, előkészítése.

Elméleti kifejtés:

- Technikai elemek bemutatása: felguggolás, terpesz-, guggoló-, zsugorkanyarlati átugrás
- Oktatás módszertani felépítés
- Segítségadás és hibajavítás

Javasolt szakirodalom:

- Honfi László: Tornaszaknyelv. Dialóg Campus Kiadó, 2004.
- Bucher, Walter: 1008 Torna játék és gyakorlat. Dialóg Campus Kiadó, 2003.
- Honfi László, Szatmári Zoltán: A sporttorna elmélete és gyakorlata. Dialóg Campus Kiadó, 2011.
<http://tamop412a.ttk.pte.hu/TSI/Honfi-Szatmari%20-%20A%20sporttorna%20elmelete%20es%20gyakorlata/sporttorna.html>
- Bóka Ferenc, Cziberéné Nohel Gizella, Dorka Péter, Vári Beáta: Egyéni sportágak. TÁMOP-4.1.2.E-13/1/KONV-2013-0011
http://www.jgypk.hu/tamop13e/tananyag_html/egyeni_sportagak/index.html

11. A torna gyakorlatanyagának bemutatása: gerendán tanult járások, gyűrűn oktatótechnikai elemek bemutatása, oktatása, hibajavítása, előkészítése.

Elméleti kifejtés:

- Technikai elemek bemutatása: lendületvétel, függés, lefüggés, bicska, érintő járás, keringő lépés, hinta
- Oktatás módszertani felépítés
- Segítségadás és hibajavítás

Javasolt szakirodalom:

- Honfi László: Tornaszaknyelv. Dialóg Campus Kiadó, 2004.
- Bucher, Walter: 1008 Torna játék és gyakorlat. Dialóg Campus Kiadó, 2003.
- Honfi László, Szatmári Zoltán: A sporttorna elmélete és gyakorlata. Dialóg Campus Kiadó, 2011.
<http://tamop412a.ttk.pte.hu/TSI/Honfi-Szatmari%20-%20A%20sporttorna%20elmelete%20es%20gyakorlata/sporttorna.html>
- Bóka Ferenc, Cziberéné Nohel Gizella, Dorka Péter, Vári Beáta: Egyéni sportágak. TÁMOP-4.1.2.E-13/1/KONV-2013-0011
http://www.jgypk.hu/tamop13e/tananyag_html/egyeni_sportagak/index.html

12. Sportjátékok megjelenése az iskolai testnevelésben: kézilabdázás szabályai, főbb technikai és taktikai elemek bemutatása, oktatása, hibajavítása, előkészítése.

Elméleti kifejtés:

- Alapvető szabályok: pálya mérete, játékidő hossza, játékosok száma, posztok, szabálytalanságok fajtái.
- Technikai elemek: labda fogása, elkapása, egykezes felső átadás, felugrós lövés, labdavezetés
- Taktikai elemek: emberfogásos védekezés, terület védekezés.

Javasolt irodalom:

- Boronyai Z., Kókai D., Csányi T.: Szivacskezilabdázás az iskolában – tematikus összefoglalás és továbbképzési tananyag a szivacskezilabda oktatásához. Magyar Diáksport Szövetség, Budapest, 2016.
- Kőnig-Görögh, Dóra (2021): Szivacskezilabdázást előkészítő gyakorlatok online oktatási környezetben. In: Karlovitz, János Tibor (szerk.) Szakmódszertani és pedagógiai tanulmányok a világjárvány idején. Komárno, Szlovákia : International Research Institute s.r.o. (2021) pp. 489-501. , 12 p.

13. Sportjátékok megjelenése az iskolai testnevelésben: kosárlabdázás szabályai, főbb technikai és taktikai elemek bemutatása, oktatása, hibajavítása, előkészítése.

Elméleti kifejtés:

- Alapvető szabályok: pálya mérete, játékidő hossza, játékosok száma, posztok, szabálytalanságok fajtái
- Technikai elemek: sarkazás, labdavezetés, fektetett dobás, büntető dobás
- Taktikai elemek: emberfogásos védekezés, területvédekezés

Javasolt irodalom:

- Zsolnay Gyöngyi : Dobd a kosárba.2013. MKOSZ, Budapest
- Gaál Sándorné, Ruderné Sipos Hajnalka: Gyerek labdajáték. Sportjátékok megalapozása (fejlesztő mozgásprogram a 4-10 éves korosztály számára). 2015. Szarvas
- Gaál Sándorné: Gyerek labdajáték II. Sportjátékok megalapozása óvodában és az alsó tagozatban (mozgásanyagának feldolgozása és testnevelési játékokban történő alkalmazása). 2015. Szarvas Bíró M., Hajdu Pál., Juhász I., Kopkáné Plavhy J., Kristonné Bakos M., Széles-Kovács Gy., Váczi P., Zákányi Z.: Labdajátékok. Eszterházy Károly Főiskola Sporttudományi Intézet, Eger, 2015. https://uni-eszterhazy.hu/public/uploads/labdajatek_55bf8fb2795b9.pdf

14. Sportjátékok megjelenése az iskolai testnevelésben: röplabdázás szabályai, főbb technikai és taktikai elemek bemutatása, oktatása, hibajavítása, előkészítése.

Elméleti kifejtés:

- Alapvető szabályok: pálya mérete, játékidő hossza, játékosok száma, posztok, szabálytalanságok fajtái.
- Technikai elemek: kosárérintés, alkarérintés, nyitás
- Taktikai elemek: forgás

Javasolt irodalom:

- Németh Zsolt: A sportjátékok oktatásának módszertani javaslatai. PTE TTK Sporttudományi és Testnevelési Intézet, Pécs, 2015.
- Szabados István, Hiervatrer Ákos: Ovi-Röpi. Zsinórlabdázás hatékony oktatása az óvodában. 2017. Ovisport Közhasznú Alapítvány

15. Sportjátékok megjelenése az iskolai testnevelésben: labdarúgás szabályai, főbb technikai és taktikai elemek bemutatása, oktatása, hibajavítása, előkészítése.

Elméleti kifejtés:

- Alapvető szabályok: pálya mérete, játékidő hossza, játékosok száma, posztok, szabálytalanságok fajtái.
- Technikai elemek: dekázás, labdavezetés, kapura lövés
- Taktikai elemek: emberfogásos védekezés, terület védekezés.

Javasolt irodalom:

- Bíró M., Hajdu Pál., Juhász I., Kopkáné Plavhy J., Kristonné Bakos M., Széles-Kovács Gy., Váczai P., Zákányi Z.: Labdajátékok. Eszterházy Károly Főiskola Sporttudományi Intézet, Eger, 2015.
https://uni-eszterhazy.hu/public/uploads/labdajatek_55bf8fb2795b9.pdf
- Hegedűs Gábor, Király Tibor, Hegedűs Tamás: Óvodáskorú gyermekek mozgásfejlesztése. Személyiségfejlesztés a labdarúgást előkészítő OVI-FOCI gyakorlatokkal. 2013. Ovisport Közhasznú Alapítvány

16. A küzdősportok gyakorlatanyagának bemutatása az asszertivitás tükrében.

Elméleti kifejtés:

- Asszertivitás fogalma
- Küzdőjátékok célja, fejlesztési lehetőségei
- Dzsúdó, birkózás, karate sportágak közötti különbségek bemutatása

Javasolt szakirodalom:

- Morvay-Sey Kata: Küzdősportok, küzdőjátékok. 2011. Dialóg Campus Kiadó
<http://tamop412a.ttk.pte.hu/TSI/Morvay-Sey%20Kata%20-%20Kuzdosportok,%20kuzdojatekok/kuzdosportok.html>
- Pucskó József Márton, Veress Gyula Küzdősportok (judo) oktatásának elmélete és módszertana (1-8. osztály). 2015. Nyíregyháza, Nyíregyházi Főiskola Könyvkiadó
<https://docplayer.hu/10750132-Dr-pucskok-jozsef-marton-veress-gyula-kuzdosportok-judo-oktatasanak-elmelete-es-modszertana-1-8-osztaly.html>
- Bóka Ferenc, Cziberéné Nohel Gizella, Dorka Péter, Vári Beáta: Egyéni sportágak. TÁMOP-4.1.2.E-13/1/KONV-2013-0011
http://www.jgypk.hu/tamop13e/tananyag_html/egyeni_sportagak/index.html

17. A testnevelés és népi játékok és az alternatív játékok tematikus bemutatása a személyiségjegyek kapcsolataival.

Elméleti kifejtés:

- A játék felosztása
- Testnevelési játékok szerepe az iskolában
- Játék oktatásának menete
- Alternatív környezetben úzhető sportágak bemutatása

Javasolt szakirodalom:

- Boronyai Zoltán, Kovács Katalin, Csányi Tamás: A taktikai gondolkodás fejlesztésének lehetőségei a játékoktatásban, Testnevelés Módszertani Könyvek (Csányi Tamás főszerk.), Magyar Diáksport Szövetség, Budapest, 2014
- Csányi Tamás, Kovács Katalin, Boronyai Zoltán: Alternatív játékok a mindennapos testneveléshez, testmozgáshoz, Testnevelés Módszertani Könyvek (Csányi Tamás főszerk.), Magyar Diáksport Szövetség, Budapest, 2014
- Gergely Ildikó: Mit? Miért? Hogyan? Mozgásos játékok kézikönyve I., Egyszerű futójátékok, Krasznár és Fiai Könyvesbolt Kkt., 2013.
- Pektor Gabriella: Mozgásfejlesztő játékok gyűjteménye. Örömteli gyermekévek. Mozaik Kiadó, Szeged, 2011.
- Reigl Mariann: Testnevelési játékok. Elmélet és gyakorlat. Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar jegyzete, Budapest, 2011.
- Bíró M., Juhász I., Széles-Kovács Gy., Szombathy K., Vácz P.: Mozgásos Játékok. Eszterházy Károly Főiskola Sporttudományi Intézet, Eger, 2015. https://uni-eszterhazy.hu/public/uploads/mozgasos-jatekok_5551e3be52c44.pdf
- TAMÁSINÉ DR. DSUPIN Borbála (2015): A zene és mozgás relációja a 3-7 éves korosztály személyiségfejlődésében. In: Szerepi Sándor (2015): Pedagógiai Innovációk. Debrecen, Debreceni Egyetem Kiadó, 17-43.

18. Mérések a testnevelésben. Értékelési, önértékelési formák a testnevelésben, a differenciálás elvei, lehetőségei.

Elméleti kifejtés:

- Motoros képességek mérésének lehetőségei
- NETFIT bemutatása
- Differenciálás fogalma, lehetőségei testnevelés órán

Javasolt szakirodalom:

- Csányi Tamás: Kézikönyv a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) alkalmazásához. 2019, Magyar Diáksport Szövetség
- Kőnig-Görögh, Dóra ; Szerdahelyi, Zoltán ; Czibalmos-Laoues, Nóra ; Olvasztóné, Balogh Zsuzsa: 4-6 éves korú magyar óvodások testi fejlődésének és motorikus szintjének összehasonlító elemzése. In: Pálfi, Sándor (szerk.) Kora gyermekkori nevelés, család és közösségek = Early childhood education, families and communities, Debrecen, Didakt (2019) 148 p. pp. 95-107. , 13 p.
- Kőnig-Görögh, Dóra: Kimozdulások: Gyermeki mozgásélmények változatai. In: Bujdosóné, Papp Andrea; Gesztelyi, Hermina (szerk.) A teljesség harmóniája I. : A művészettel nevelés értelmezései. Debrecen, Didakt (2020) pp. 193-212. , 20 p.